

СЕКЦІЯ 3

ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРАЮ В НАУКОВИХ РОЗВИТКАХ СТУДЕНТІВ

Антонюк М.О., студент
Науковий керівник: Орлова О.В.
ВП «МФ КНУКіМ», м. Миколаїв

ІННОВАЦІЙНО-ІНТЕРАКТИВНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ МАРШРУТ «ВОЛОДАР МИКОЛАЇВСЬКИХ СТИХІЙ»

Туризм на території України має унікальні передумови для формування рекреаційних, лікувальних, розважальних, спортивних комплексів. Уся територія України характеризується виключно сприятливими умовами для проведення різних видів туристичної діяльності та наявністю різноманітних рекреаційних ресурсів для відпочинку і лікування населення.

По-перше, це незвичайні природні ресурси, по-друге, наявність кількох природно-кліматичних зон і розташування в межах водозаборів двох морів – Чорного та Азовського – сприяло формуванню різноманіття ґрунтово-рослинного покриву. Варто зазначити, що наявні природно рекреаційні та історико-культурні ресурси є основою для розвитку туристичної діяльності. До природних рекреаційних ресурсів належать кліматичні, бальнеологічні ресурси й лікувальні речовини (лікувальні, мінеральні води, грязі, озокерит), водні (річкові системи, природні водойми, морські акваторії), пляжні, ресурси рельєфу(певні форми рельєфу, в тому числі печери), біологічні (рослинний і тваринний світ) та природні пейзажі та краєвиди. Історико-культурні рекреаційні ресурси – це історичні особливості, об'єкти та явища матеріальної і духовної культури, які були створені в процесі історичного розвитку і створюються в сучасних умовах, певної території і можуть бути використані для задоволення духовних, пізнавальних та інтелектуальних рекреаційних потреб.

Миколаївська область розташована на півдні України в межах широких степів у басейні нижньої течії ріки Південний Буг, на півдні омивається водами Чорного моря. Важливими факторами розвитку туристичної галузі Миколаївської області на сучасному етапі є природно-рекреаційний та

історико-культурний потенціал. Територія Миколаївщини 24,6 тис.км², що складає 4,1% території країни. На півдні омивається Чорним морем та дев'ятьма лиманами, які глибоко вдаються в суходіл, серед них Дніпровсько-Бузький (63 км.), Тилігульський (60 км.), Бузький (42 км.), Березанський (26 км.) [6,с.7]. На території області є острів Березань і Кінбурнська коса, 85 річок довжиною більше 10 км. Головна ріка- Південний Буг и притоки Інгул, Інгулець, Кодима, Чичиклія, Синюха, Мертвовод, Гнилий Єланець, є 12 невеликих водосховищ та 128 ставків [7, с.68].

Слід зазначити, що клімат є одним з ресурсів, що обумовлює просторову організацію відпочинку. Миколаїв знаходиться в зоні кліматичного комфорту: помірно-континентальний клімат з м'якою мало засніженою зимою та спекотливим посушливим літом, та характеризується тривалим теплим періодом з середньодобовою температурою повітря на узбережжі моря вище 15°C [5, с.12].

Також до основних природних рекреаційних ресурсів Миколаївщини належать морські піщані пляжі довжиною вище 70км., живописні ландшафти Південного Бугу та багато численні водосховища; джерела мінеральних вод, поклади лікувальних грязей, головним чином Тилігульського (11276 тис. м³ розвіданих запасів) та Березанського лиманів (10910 тис.м³ розвіданих запасів), з геологічними запасами понад 2 млн.м³. Майже не використовують родовища лікувальних грязей на оз.Солонець-Тузли (лише 237 тис.м³ розвіданих запасів) [3,с.387]. Лісові ресурси здатні відновлювати сили та здоров'я населення. Лісистість території Миколаївщини складає 3,7%, в цілому по державі цей показник дорівнює 15,6%. Як рекреаційне джерело в області використовується понад 11 тис. га лісних масивів, у тому числі 4 тис. га зелених зон навкруги міст. В області нараховується понад 120 територій та об'єктів природно-заповідного фонду, Орегіональні ландшафтні парки "Кінбурська коса" та "Гранітно-степове Побужжя", частина Чорноморського біосферного заповідника, 45 заказників, 42 пам'ятки природи, біля 19 парків тощо. Миколаївський зоопарк є один з найкрасивіших в Україні.

В комплексі рекреаційних ресурсів особливе місце займають розміщені в містах та селах культурно-історичні ресурси. Історико-культурні ресурси знайомлять з багатьма сторінками давніх часів заснування, будівництва, розвитку і життєдіяльності Миколаївщини. У сфері туристичної індустрії Миколаїв є адміністративним та культурним центром Миколаївської області, яке має свою багаторічну та неповторну історію. Місто корабелів у свій час було основною кораблебудівною верф'ю флоту Чорного моря, і тому має велику історико-культурну спадщину. Основними здобутками є будинок штабу

Чорноморського флоту 1794р., Офіцерське зібрання 1820р., астрономічна обсерваторія 1827р., Свято-Миколаївська церква 1817р., католицький костел 1896р., синагога 1822р., караїмська кенаса 1841р., Старофлотські казарми 1850 р., старий цвинтар XVIII-XX ст., водогінна вежа XIX ст., зоопарк 1901 р., музей суднобудування 1978 р., та інші [6,с.14]. В результаті аналізу рекреаційно-ресурсного потенціалу м. Миколаєва з метою його туристичної привабливості, ми дійшли висновку, що існує необхідність створення культурно-рекреаційної туристичної програми нового типу.

Так, наприклад, тематично-туристичний проект «Володар Миколаївських стихій» пропонує поринути у 4 надзвичайно небезпечні і привабливі стихії: Земля, Вода, Повітря та Вогонь. Вищезазначена екскурсія розрахована на сімейний відпочинок в поєднанні з культурно-пізнавальною програмою. Діє цей проект сезонно з початку травня до кінця жовтня, щодня за наявності групи 10 чоловік. Орієнтований час проведення екскурсії 7 годин. Подорож починається зі стихії Землі. Поринути в цю стихію допоможуть багаті своєю історією Миколаївські катакомби, які розкинулись майже на всій території Миколаєва. Вони мають як природний, так і штучний характер походження; місцями кам'яну породу вимили потужні підземні води. Іноді під землею працювали люди, видобуваючи камінь для будівництва міста, тому підземелля мають два-три і більше ярусів. Деякі ходи знаходяться на глибині 3-4 метри, інші - 8 і 20 метрів від рівня земної поверхні. Всі ходи замуrowані і існує лише одна діюча траса, яка розкриває підземний світ Миколаєва.

Наступним етапом є подорож стихією Повітря, що в Миколаєві має декілька ступенів складності. На території міста діє стаціонарний драйв-парк, який пропонує різні активні розваги, туристичні етапи від 1 до 8 метрів, підвісні мости і тарзанки, повітряні сходи, лабіринти і сітки, мотузкові павутини, ліани і багато іншого. До нашої екскурсії входить мотузковий парк чотирьох рівнів складності, де кожен може вибрати для себе індивідуальний рівень. Для екстремалів пропонуємо роуп-джампинг з 9-ти поверхової будівлі, яка має висоту 25 метрів.

Стихія Вода у Миколаєві може бути представлена двома річками (Південний Буг та Інгул), які заманюють до себе своїми крутими схилами берегів і відносно швидким плином. Південний Буг - третя за довжиною (після Дніпра та Дністра) річка України і єдина велика річка України, яка повністю протікає на її території. «Бог», так змістовно називали цю красиву річку наші предки – давні слов'яни. У давніх греків ріка була відома під назвою Гіпаніс, Іпаніс. Сучасна назва виникла випадково, коли проводили дослідження на території України. Річка Інгул – ліва і найбільша притока Південного Бугу, яка

впадає до нього біля Миколаєва. Русло річки дуже звивисте. Його береги, особливо правий, кам'яністі, високі, порізані ярами. Оволодіння даною стихією буде проходити на двомісних та чотиримісних байдарках по річках Миколаєва. Бажаючі зможуть проплисти під мостами та загадати бажання. У екстремалів буде можливість спробувати водні лижі та інші види водних розваг.

Ввечері можна опанувати стихію Вогню. Для учасників подорожі буде проводитися майстер-клас з фаєр-шоу або вогняне шоу — це сучасне оригінальне видовище, об'єднуюче театр і вогонь. Спочатку глядачі побачать неперевершену виставу з вогнем, а потім актори вогняного шоу навчать учасників деяким елементам і вони зможуть пройти крізь палаючі двері.

В кінці подорожі учасникам будуть запропоновані різні смаколики та кожен, хто приймав участь у екскурсії, буде нагороджений грамотою за оволодіння Миколаївських стихій. Орієнтована ціна за маршрут буде складати 300 грн.

Отже, визначальним фактором рекреаційно-ресурсного потенціалу є рівень соціально-економічного розвитку в цілому та туристичної інфраструктури. Миколаїв має достатні природно-рекреаційні можливості для становлення індустрії туризму. Осмислюючи причини незадовільної ситуації, що має місце на сучасному туристичному ринку, велику роль відіграє нерациональне використання рекреаційних ресурсів, не достатня увага з боку органів місцевої влади до цієї галузі, відсутність фінансування відповідних заходів, які визначають такі напрями розвитку туризму:

- удосконалення системи управління галуззю;
- зміцнення матеріальної бази туризму;
- підвищення якості та розширення асортименту туристичних послуг;
- поліпшення інформаційного та рекламного забезпечення;
- провадження ефективної інноваційної діяльності;
- поліпшення кадрового забезпечення.

Таким чином, на нашу думку, ефективність функціонування рекреаційного комплексу Миколаєва пов'язана з реалізацією крупних комплексних інвестиційних проектів, які будуть стосуватись спортивної, розважальної, лікувально–оздоровчої індустрії, зокрема побудови нових басейнів, тенісних кортів, розважальних комплексів, оздоровчих центрів, тощо.

Список використаної літератури

1. Програма соціально-економічного розвитку зон відпочинку Чорноморського узбережжя Миколаївської області. /Миколаївська обласна державна адміністрація./-Миколаїв.-23.07.2004.
2. Бейдик О.О. Ресурсно-рекреаційні доміанти регіонів України [Текст] //Наукові дослідження до потреб туризму. Матеріали «круглого столу». – К.: Обрії, 2006. – с. 47-54. –300 прим. – ISBN 966-95774-0-4.
3. Петранівський В.Л. Туристичне краєзнавство: навчальний посібник./ В.Л. Петранівський, М.Й. Рутинський./за ред. проф. Ф.Д.Заставного.-К.: Знання.-2006.-575 с.- ISBN 966-346-100.
4. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України[Текст]: монографія.-Л: Світ.-1993.-240с.
5. Санаторно-курортне лікування, організований відпочинок та туризм у Миколаївській області у 2008/09 році.// Статистичний бюлетень.- Головне статистичне управління у Миколаївській області.- Миколаїв.-2009.-с.40.
6. Северіна Л.А. Туристичні ресурси Миколаївщини: Путівник.–Миколаїв: Вид.-во Південнослов'янського інституту КСУ, 2007.-140 с., 8с. іл..
7. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник./Н.В.Фоменко.-К.: Центр навчальної літератури, 2007.-312 с.- ISBN 966-364-362-5.
8. Черчик Л.М. Оцінка сучасного стану та перспектив розвитку рекреаційного природокористування в Україні.// Науковий економічний журнал «Актуальні проблеми економіки».-2008.-№6(84).-с.180-186.
9. http://www.rusnauka.com/4_SWMN_2010/Economics/58910.doc.htm
10. <https://uk.wikipedia.org/wiki/Миколаїв>